

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

41 Laicus infeudatus de decimis debitores decimarum per censuras ecclesiasticas compellere non potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

& Felin. in dicto cap. Sacros. num. 1. vers. immo requiruntur, eod. tit. & sufficit, quod unico actu una pro tribus fiat, cum aliquorum competentium dierum intervallo, gloss. in ca. statumimus, in verb. monitionem, & dicto cap. constitutionem, §. statumimus, & ibi gloss. in verb. una. de sentent. excommunicat. in 6. & Monet. eod. cap. 8. num. 69. Non enim subsistunt deducta per Rebuff. in quest. ultima num. 15. de decim. quod retinentes decimas sint ipso jure excommunicati, & singulis diebus Dominicis pro excommunicationis à Parochis veniant publicandi, ut bene animadvertit Monet. eod. cap. 8. num. 65. quia tam antiqui Canones, quam noviter Sacrum Concilium Tridentinum disponunt, quod decimas non solventes excommunicentur, ut in dicto cap. 12. sess. 25. cum aliis supra per Monet. d. num. 65 66. 67. & 68. deductis.

Si vero in prædictis casibus contra communiatem, † vel capitulum agatur, non potest in subsidium procedi ad excommunicationem, quia Universitates non excommunicantur, sed loco excommunicationis supponuntur interdicto, quando ex causa interdicti possunt, c. Rom. in fi. de sent. excommu. in 6. sed pro debito † pecuniario quacunque occasione, vel causa Civitates, Castra, Villæ, loca, territoria, vel Universitates auctoritate ordinaria sine Sedis Apostolicæ speciali licentia, nec interdicto supponi possunt, ut in extrav. com. cap. proinde, §. presenti, de sent. excom. & Felin. in cap. sane, 2. num. 3. de off. & pot. jud. deleg.

Quando autem † agitur ad decimarum solutionem contra universitatem, vel particularem personam, & liquidò non con-

stat, an decima. vigesima, vel trigesima debeat, sed dubitatur super quota. tunc pro portione liquida, modo quo supra, summarie, & quo ad non liquidam juris ordine servato, admissis articulis, & probationibus desuper faciendis, servatis, servandis, erit procedendum, Bald. in cons. 429. licet iudex n. 1. vers. qui autem gravatur, vol. 3. & ita distinguit Ang. in l. fin. in fi. C. ubi quis de cur. vel cohorta, ubi autem dubitatur, an aliquis sit debitor, tunc non habet locum executio lite pendente, sed procedendum est causa cognita, quem sequitur Olasch. decis. 86. n. 1. & 6. vers. quid dicendum, pari modo si oriatur quæstio de decimis ecclesiasticis inter laicum prætendentem, se infeudatum ante concilium Lateranen. & alios laicos negantes totam, vel partem, quia, donec laicus probaverit infeudationem legitimo tempore factam, & liquidam partem, via ordinaria admissis legitimis probationibus procedere debet. gl. in d. clem. dispendiosam, in verb. decim. in princ. ad laicorum instantiam † pro præstatione decimarum nullus per censuram ecclesiasticam compelli potest, Rot. decis. 14. in fin. de jud. & est ratio differentie; quia debitæ de jure communi & divino, habent fundamentum indubitatum, quod non admittit exceptionem requirentem altiorem indaginem in contrarium, sed, quando prætenduntur jure speciali, ut pacto, pollicitatione, voto, vel infeudatione, tunc non proceditur summarie, quia non habet locum clem. dispendiosam, ut declarat gl. eo verb. decimus, & ibi Ioan. de Imol. n. 4. Card. n. 19. & sequitur Monet. d. q. 8 n. 46. & 47. sed actor suam intentionem concludenter probare tenetur, aliàs actore non probante, reus

absolvitur, l. qui accusare, C. de eden. Nam regulariter ꝛ subditi ad solutionem decimarum, appellatione remota, sunt cogendi, c. ex multiplici, c. tua nobis, in fi. & ibi Abb. n. 8: de deci. & glo. in cl. dispendiosam, in verb. ceteri, de jud. & procedit regula semper quando decima est certa, pro qua decem pro centenario solvuntur, vel ad rationem vigesima, vel trigesima, aut quinquagesima, secundum, loci consuetudinem, seu compositionem, & transactionem, ita quod de certa quota legitime constet, & tunc his casibus appella-

43 tio non admittitur ꝛ ad effectum suspensivum, sed devolutivum tantum, quod casu Signatura committit causam appellationis cum clausula, sine retardatione solutionis decimarum, quæ interim lite pendente semper persolvi debent. Marchesan. in tract. Commiss. c. 4, n. 15, & 25, par. 2, & Monet. d. c. 8, n. 58.

In simili etiam appellatio à sententia lata super solutione pensionis, auctoritate Apostolica reservata, regulariter non suspendit iudicatum, quia in commissione apponitur dicta clausula, sine retardatione solutionis pensionis, ut per Gomef. in comp. utr. sign. n. 86. nisi ex ventre litte-
46 rarum Apostolicarum oriatur conditio, quæ in primis est verificanda, ut oportu-
niori loco fusiùs deduxi; limitatur tamen dicta regula pluribus casibus.

44 Primò, quando agens ad decimam ꝛ petit ad rationem decem pro centenario, vel alterius quotæ, cuius non est in possessione, nec eam sibi liquidò deberi probat, & reus excipiendo, opponit de consuetudine persolvendi duos fasciculos grani in agro pro quolibet modio terræ, aut aliam quotam: quia tunc appellatio non sus-

spendit iudicatum, quò ad dictos duos fasciculos, qui debentur liquidò partis confessione, sed quò ad reliquum appellatio suspendit iudicatum, & pars liquidanda decidi debet per tres sententias conformes, quæ opinio glossæ & Innoc. in c. in aliquibus & Abb. in c. tua nobis, n. 9, de deci. quam sequitur Monet. eod. c. 8, n. 58. ubi, quòd laico alleganti consuetudinem, non admittitur appellatio, non est simpliciter vera, quia aut quis allegat se consuetudine omninò exemptum esse à decimarum solutione, quò casu procedit opinio præfata, aut vult probare consuetudinem solvendi duos fasciculos grani tantum pro quolibet modio, vel quid simile, & tunc probatio consuetudinis est admittenda, ꝛ quia, quò ad certam quantitatem, aut portionem, non iure divino, nec naturali, sed humano tantum fuit in decimarum solutione inducta consuetudo, quæ est attendenda, dicto c. in aliquibus, §. fin. cap. commissum, c. cum sint homines, c. dilecti, c. ad Apostolica, de deci. Host. in sum. vers. septimò quaritur, eo. tit. & hanc esse communem opinionem testatur, Covar. d. c. 17, n. 2, post primo. & vers. sexto pariter; quæ consuetudo ꝛ circa decimarum solutionem usu, & spatio 40. tantum annorum legitime præscripta censetur, c. ult. de consuetu. Paru. cons. 25, n. 6, & 27 l. 4. Ruin. cons. 142, n. 12, vol. 5, Covar. eo. c. 17, n. 8, ver. decimo bis.

47 Secundò, limitatur, quando reus ꝛ conventus ad solutionem decimarum allegat privilegium, aut compositionem super certa portione, ultra quam, si cogeretur solvere, gravaretur, & in causa decimarum admittitur appellatio, sicut in aliis causis, ubicunque aliquis gravatur, gl. in c. tua nobis.